

VILÁGIRODALOM 3.

1. A 18. század mítoszregényei – felvilágosodás

Kötelező szépirodalom:

Daniel DEFOE, *Robinson Crusoe*

Jonathan SWIFT, *Gulliver utazásai*

Denis DIDEROT, *Fecsegő csecsebecsék*

Ajánlott szakirodalom:

Daniel Defoe; Jonathan Swift = Az angol irodalom története, szerk., SZENCZI Miklós, SZOBOTKA Tibor, KATONA Anna, Bp., 1972, 258–269.

Realizmus és naturalizmus = A francia irodalom története, főszerk., MAÁR Judit, Bp., 2011, 363–396.

2. A társalgási regény

Kötelező szépirodalom:

Jane AUSTEN, *A klastrom titka*

Ajánlott szakirodalom:

Jane Austen = Az angol irodalom története, szerk., SZENCZI Miklós, SZOBOTKA Tibor, KATONA Anna, Bp., 1972, 418–425.

SÉLLEI Nóra, *Otthon a regényben. Jane Austen: A klastrom titka = Uő, Lányyá válik, s írni kezd. 19. századi angol írónők*, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.

3. A francia romantika

Kötelező szépirodalom:

Victor HUGO, *Hernani*

Ajánlott szakirodalom:

A romantika áramában = A francia irodalom története, szerk., MAÁR Judit, Bp., 2011, 459–537.

MURÁNYI Győző, *Az Óceán-ember. Victor Hugo élete és művei*, Bp., Gondolat, 1970, 146–153.

4. Orosz romantika

Kötelező szépirodalom:

Alexandr PUSKIN, *Anyegin*

Ajánlott szakirodalom:

Az orosz irodalom története a kezdetektől 1940-ig, szerk. ZÖLDHELYI Zsuzsa, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997, 86–93.

PÉTER Mihály, „*Pár tarka fejezet csupán...*” Puskin „*Jevgenyij Anyegin*”-je a magyar fordítások tükrében, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.

PÁLFI Ágnes, *Puskin-elemzések (Vers és próza)*, Bp., Akadémiai, 1997, 102–114.

5. Német romantika

Kötelező szépirodalom:

E. T. A. HOFFMANN, *A homokember*

Ajánlott szakirodalom:

A romantika megoszlása = HALÁSZ Előd, A német irodalom története, Budapest, Gondolat Kiadó, 1987, 428–451.

6. Angol romantika

Kötelező szépirodalom:

Charlotte BRONTË, *Jane Eyre*

Emily BRONTË, *Üvöltő szelek*

Ajánlott szakirodalom:

Brontë-nővérek = Az angol irodalom története, szerk., SZENCZI Miklós, SZOBOTKA Tibor, KATONA Anna, Bp., 1972, 462–467.

SÉLLEI Nóra, *A nevelőnő hangja – Charlotte Brontë: Jane Eyre = Uő, Lánnya válik, s írni kezd. 19. századi angol írónők*, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999, 139–200.

SÉLLEI Nóra, *Terek, vágyak, betegségek – Emily Brontë: Üvöltő szelek = Uő, Lánnya válik, s írni kezd. 19. századi angol írónők*, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999, 201–257.

7. Realista és naturalista francia próza: Flaubert, Zola

Kötelező olvasmányok:

Gustave Flaubert, *Bovaryné*

Émile Zola, *Nana*

Ajánlott szakirodalom:

Prózaírodalom a század második felében. Gustave Flaubert, Émile Zola = Világirodalom, főszerk, Pál József, Bp., 2008, 672-677.

Realizmus és naturalizmus = A francia irodalom története, főszerk., Maár Judit, Bp., 2011, 538-565.

Gyergyai Albert, *Gustave Flaubert = Uő., Klasszikusok*, Bp., 1962, 312-398.

Szávai János, *Flaubert és a regény megújítása = Uő., Nagy francia regények*, Bp., 1989.

Csehi Gyula, *A regényíró mint szociológus. A naturalista regény. Zola = Uő., Modern Kalliópé. Regény és valóság*, Bukarest, 1969.

A naturalizmus, szerk. Czine Mihály, Bp., 1979

8. Parnasszista és szimbolista költészet: Gautier, Lisle, Baudelaire, Verlaine, Mallarmé

Kötelező olvasmányok:

Théophile Gautier, *Művészet*

Leconte de Lisle, *A milói Vénusz; Nióbé*

Charles Baudelaire, *A romlás virágai* (teljes)

Paul Verlaine, *Az én meghitt álmom; Naplemente; Érzelmes séta, Őszi chanson; Pásztoróra; Holdfény; Érzelmes párbeszéd; Mivelhogy nő a fény; Ó lelkem, mennyi bánat ért; Nem Gallikám az az évszázad; Költészettan; Fáradság; Példázatok; Fifi; Uram, a szerelmed megsebzett; Klasszikus Walpurgis-éj; Szívemben könnyezik; Gaspar Hauser dalol*

Stéphane Mallarmé, *Tünemény; Az azúr; Sóhaj; Egy faun délutánja; E szűz, e szertelen...; Edgar Poe síremléke; Charles Baudelaire síremléke; Egy hamar múlandó üveg; Heródiás; A haj lángroppenés; Szent nő; Prosa des Esseintes-nek; Legyező; Albumlap; Mikor űzött az árny; Győztesen megfut az öngyilkosság, a vad; Tiszta karma fennen ajánlott onix; Teljes lelkünk egybefogva; Egy csipkefüggöny elreped; Némán a mord felhő alatt; Egy kockadobás sohasem törli el a véletlent*

Ajánlott szakirodalom:

A Parnasse; A modern költészet kezdete; A modernség költője, Baudelaire; Verlaine; Mallarmé = Világirodalom, főszerk, Pál József, Bp., 2008, 663-664; 665-669,670-672.

Út a szimbolizmus felé: Charles Baudelaire; A parnasszista költészet; A szimbolista költészet kitejesedése: Verlaine, Rimbaud, Mallarmé = *A francia irodalom története*, főszerk., Maár Judit, Bp., 2011, 676-612.

A tisztaság megszállottjai; A költészet, mely több akar lenni, mint csak irodalom = *A francia irodalom története II.*, szerk. Dobossy László, Bp., 1963, 171-184; 229-240.

Gyergyai Albert, *Baudelaire nyomában* = Uő., *Késői tallózás*, Bp., 1975, 62-82.

Réz Pál, *Baudelaire*, Bp., 1972.

Kosztolányi Dezső, *Leconte de Lisle; Charles Baudelaire* = Uő., *Szabadkikötő. Esszék a világirodalomról*, szerk., Réz Pál, Bp., 2008, 99-104; 106-119.

A szimbolizmus, szerk. Komlós Aladár, Bp., 1965.

9. Viktoriánus regény: Thomas Hardy

Kötelező olvasmányok:

Thomas Hardy, *Egy tiszta nő*

Ajánlott szakirodalom:

Thomas Hardy = Világirodalom, főszerk, Pál József, Bp., 2008, 654-656.

Thomas Hardy = Az angol irodalom története, szerk., Szenczi Miklós, Szobotka Tibor, Katona Anna, Bp., 1972.

Sz. Kiss Csaba, *Hardy világa*, Bp., 1976.

Thomas Hardy = Az angol irodalom magyar története, főszerk., Kállay Géza, megjelenés alatt, kézirat.

10. Viktoriánus költészet: Robert Browning és Elisabeth Barreth-Browning

Kötelező olvasmányok:

Robert Browning, *Elhunyt nőm, a hercegnő; Fenn a villa – lenn a város; Egy Galuppitoccata; Monológ egy spanyol kolostorból; Porphyria szeretője; Szerelem a romok között; A tudós temetése*

Elisabeth Barreth-Browning, *Portugál szonettek* (teljes)

Ajánlott szakirodalom:

Robert és Elisabeth Browning = Világirodalom, főszerk, Pál József, Bp., 2008, 657-659.

Az angol irodalom története, szerk., Szenczi Miklós, Szobotka Tibor, Katona Anna, Bp., 1972.

Robert és Elisabeth Barreth-Browning = Az angol irodalom magyar története, főszerk., Kállay Géza, megjelenés alatt, kézirat.

11. Dráma a 19. század második felében I. : Csehov

Kötelező olvasmányok:

Anton Pavlovics Csehov, *Három nővér; Cseresznyéskert*

Ajánlott szakirodalom:

Csehov = *Világirodalom*, főszerk, Pál József, Bp., 2008, 717-719.

Török Endre, *Az orosz irodalom a 19. században*, Bp., 1970.

Gereben Ágnes, *Csehov világa*, Bp., 1980.

Regéczi Ildikó, *Térképzetek Csehov Három nővér című drámájában* = Uő., *Térképzetek az orosz irodalomban. Klasszikus és kortárs szövegek térpoétikai megközelítései*, Bp., 2015, 127-149.

12. Dráma a 19. század második felében II. : Ibsen, Strindberg

Kötelező olvasmányok:

Henrik Ibsen, *Vadkacsa*

August Strindberg, *Júlia kisasszony; Előszó a Júlia kisasszonyhoz (A naturalizmus c. kötetből)*

Ajánlott szakirodalom:

Ibsen és Strindberg = *Világirodalom*, főszerk. Pál József, Bp., 2008, 734-739.

Ronning Helge, *A lehetetlen szabadság: Henrik Ibsen és a modernitás*, Bp., 2012.

Lev Sesztov, *Győzelmek és vereségek. Henrik Ibsen élete és művészete* = Uő., *A prófétálás adománya. Esszék Ibsenről, Dosztojevskijről és más írások*, Bp., 2017, 97-233.

Kosztolányi Dezső, *August Strindberg* = Uő., *Szabadkikötő. Esszék a világirodalomról*, szerk., Réz Pál, Bp., 2008, 178-191.